מהדורה למורה – מפתח תשובות

מטרות הדף:

- להבין מהו סיפור חברתי ולמה הוא משמש
- לזהות ולתרגל את האיזון בין תיאור, נקודת מבט והכוונה בכתיבה
- להכיר את ההבדלים בין המסלולים ולבחור מסלול מתאים לצורך נתון
- לתרגל בניית סיפור חברתי שלם לפי שלבים, כולל התאמה לקורא

גרסת עולים חדשים – מילון מילים בראש הדף, משפטים קצרים ושפה פשוטה. אפשר לאפשר מילון אישי ועבודה בזוגות.

חלק א' – פרק 1 • מהו סיפור חברתי – הבנת המושג

1. ב – להסביר מצב מסוים ולהרגיע את הקורא/ת
2. א – מנקודת המבט של הקורא/ת עצמו/ה
3. א – מה קורה, מה אחרים חושבים ומרגישים, ומה אפשר לנסות לעשות
4. ב – שם מלא, בית ספר, כתובת או פרטים רפואיים
5. ב – נשמר רק בדפדפן ולא נשלח לשרת

חלק ב' – פרק 1 • מהו סיפור חברתי – השלמת משפטים

1. חוקים
2. שם פרטי
3. מצב
4. עצות לפעולה (מה אני יכול/ה לנסות)

חלק ג' – פרק 1 • מהו סיפור חברתי – הבנה והעמקה

1. תשובה חופשית: סיפור חברתי מתאר מצב בעדינות ומנקודת מבט אישית כדי שהקורא/ת יבין/תבין וירגיש/תרגיש בטוח/ה, ולא כדי להטיל כללים נוקשים או להעניש.
2. תשובה חופשית: למשל שם בית ספר מלא או פרטים רפואיים – כדי לשמור על פרטיות הקורא/ת ולמנוע זיהוי שלו/שלה.
3. תשובה חופשית, למשל: אני מחכה/ה בתור בסבלנות, וגם זה עובר.
4. תשובה חופשית: ריבוי הנחיות עלול להרגיש כמו רשימת כללים מלחיצה; דגש על תיאור והבנה יוצר תחושת ביטחון והזדהות לפני שמציעים פתרון.

חלק ד' – פרק 2 • איזון, נקודת מבט וגוף הדיבור – היכרות עם המושגים

1. א – תיאור של המצב ונקודת מבט

חלק ה' – פרק 2 • איזון, נקודת מבט וגוף הדיבור – תרגול נוסף

1. לא נכון – האיזון הנכון הוא הרבה תיאור ומעט משפטי הכוונה, כדי שהסיפור ירגיע ולא ירגיש כמו רשימת חוקים
2. נכון – הבחירה בגוף הדיבור נעשית לפי מה שמתאים לקורא, ובני נוער יכולים להעדיף גוף שלישי

חלק ו' – פרק 2 • איזון, נקודת מבט וגוף הדיבור – השלמה

1. תיאור

חלק ז' – פרק 2 • איזון, נקודת מבט וגוף הדיבור – זיהוי והתאמה

- 1 – ד (משפט תיאור)
- 2 – א (משפט הכוונה)
- 3 – ה (משפט תיאור)
- 4 – ב (משפט הכוונה)
- 5 – ג (משפט תיאור)

חלק ח' – פרק 3 • מסלולים והתאמה אישית – היכרות עם המסלולים

1. ג – 9
2. א – שכבת גיל וצורך (רגיל / חנ"מ / עולים חדשים)
3. ג – 6

חלק ט' – פרק 3 • מסלולים והתאמה אישית – בודקים את הפרטים

1. נכון – כך מוגדר בכל שלושת מסלולי החנ"מ (יסודי, חט"ב, תיכון)
2. לא נכון – במסלול עולים יש גם מילון בלחיצה ב-6 שפות וגם הקראה בקול

חלק י׳ – פרק 3 • מסלולים והתאמה אישית – משלימים ומתאימים

1. חנ״מ
2. חט״ב ותיכון

חלק י״א – פרק 3 • מסלולים והתאמה אישית – מתאימים מסלול לתכונה

- 1 – ד (ניקוד מלא, 6–8 עמודים, עריכה ובדיקת איזון)
- 2 – א (משפט אחד, 5 עמודים, אותיות גדולות והקראה)
- 3 – ה (עברית פשוטה ומילון בלחיצה ב-6 שפות)
- 4 – ג (שפה בוגרת, אין טיימרים, אפשר לערוך כמו תסריט אישי)
- 5 – ב (עברית פשוטה, שפה בוגרת והרבה מקום לכתיבה עצמית)

חלק י״ב – פרק 4 • בניית סיפור צעד אחר צעד – שלבי הבנייה (זיהוי)

1. ג – חמישה
2. ב – בוחרים מצב מתוך רשימה או כותבים במילים חופשיות
3. ד – בדיקת איזון בין תיאור לחיזוק

חלק י״ג – פרק 4 • בניית סיפור צעד אחר צעד – נכון/לא נכון והשלמה

1. נכון – בשלב הזה קובעים כינוי, גיל ולשון פנייה המתאימים לקורא/ת
2. לא נכון – בשלב הזה קובעים גם ניקוד וגם אורך משפטים ומספר עמודים, בין 4 ל-10
3. נכון – בשלב הקריאה והעריכה בודקים איזון ומקשיבים להקראה לפני ההדפסה

חלק י״ד – פרק 4 • בניית סיפור צעד אחר צעד – התאמה בין שלבים לפעולות

- 1 – ג (בוחרים מתוך רשימה או כותבים במילים שלכם)
- 2 – א (קובעים כינוי, גיל ולשון פנייה)
- 3 – ב (קובעים ניקוד, אורך משפטים ומספר עמודים)
- 4 – ה (בוחרים צבע עור, שיער ומשקפיים)
- 5 – ד (בודקים איזון ומדפיסים כחוברת)

חלק ט״ו – פרק 4 • בניית סיפור צעד אחר צעד – השלמת משפטים

1. A5
2. עור / שיער
3. איזון

חלק ט״ז – פרק 5 • נושאי הסיפורים בחיי היומיום – הכרת הנושאים

1. ב – צליל חזק וארוך שאומר ללכת למרחב המוגן
2. ב – לפני ההפסקה
3. ב – רגשות וויסות

חלק י״ז – פרק 5 • נושאי הסיפורים בחיי היומיום – בדיקת ידע

1. נכון – כך אפשר לתרגל את ההליכה למרחב המוגן בלי לחץ ובלי בהלה
2. נכון – בעמוד הספרייה מצוין שלכל נושא יש דף תרגול, והוא גם מופיע בתוך כל סיפור השייך לו

חלק י״ח – פרק 5 • נושאי הסיפורים בחיי היומיום – התאמת נושאים

- 1 – ב (בטיחות ורגיעה)
- 2 – ד (שינויים)
- 3 – א (בית הספר)
- 4 – ה (רגשות וויסות)
- 5 – ג (חברים)

חלק י״ט – פרק 5 • נושאי הסיפורים בחיי היומיום – השלמת משפטים

1. ימים
2. סוף

חלק כ׳ – פרק 6 • קריאה משותפת והפחתה הדרגתית – הבנה בסיסית

1. נכון – קריאה באווירה נעימה עוזרת לקורא/ת לקלוט את התוכן ולא לחוש שזה עונש
2. לא נכון – מומלץ לקרוא ברגע רגוע ולא באמצע סערה רגשית
3. נכון – כך הקורא/ת שותף/ה פעיל/ה בתהליך הקריאה
4. לא נכון – הסיפור הוא תזכורת נעימה ולא חומר לשינון או למבחן

כרטיס יציאה – מה לחפש

- התלמיד/ה מסביר שהסיפור מסביר ומרגיע ולא כופה כללים
- התלמיד/ה מזהה שרוב הסיפור הוא תיאור ורגש, ורק מעט הכוונה לפעולה
- התלמיד/ה מפרט את ההבדלים באורך, בניקוד ובשפה בין המסלולים

טיפים להפעלה:

- ניתן לחלק את הפרק הראשון והשני לשיעור אחד, ואת הבנייה המעשית לשיעור נפרד
- לתלמידים מתקשים אפשר להתמקד במסלול חנ״מ עם משפטים קצרים ותמונה
- לדוברי עברית כשפה נוספת מומלץ להשתמש בדוגמאות מהמסלול עם מילון רב-לשוני
- אפשר לשלב כתיבה אישית: כל תלמיד/ה בוחר/ת מצב אחד מחייו ומתרגל/ת לכתוב עליו לפי העקרונות שנלמדו

חוברת תרגול – סיפור חברתי מותאם

סיפור חברתי מותאם

תיכון · עולים חדשים

תוכן החוברת

1. פרק 1 – מהו סיפור חברתי
2. פרק 2 – איזון, נקודת מבט וגוף הדיבור
3. פרק 3 – מסלולים והתאמה אישית
4. פרק 4 – בניית סיפור צעד אחר צעד
5. פרק 5 – נושאי הסיפורים בחיי היומיום
6. פרק 6 – קריאה משותפת והפחתה הדרגתית

שם: _____ כיתה: _____

יצרה: רוית ראש בן ישי

חוברת תרגול – סיפור חברתי מותאם

חוברת התלמיד/ה **עולים חדשים**

שם: _____ **כיתה:** _____ **תאריך:** _____

בחוברת לומדים מה זה סיפור חברתי ואיך בונים אותו. עוברים על הפרקים אחד אחד וכותבים תשובות.

מילון קטן:

סיפור חברתי	סיפור קצר שמסביר מצב ומרגיע, לא מלמד חוקים
איזון	יחס בין תיאור ורגשות לבין הצעות לפעולה
נקודת מבט	איך הקורא/ת רואה ומרגיש את המצב
מסלול	הגדרה מראש של ניקוד, אורך וגודל אות לפי גיל וצורך
חנ"מ	מסלול עם משפט אחד בעמוד, תמונה גדולה והקראה
עולים חדשים	מסלול עם עברית פשוטה ומילון בלחיצה בכמה שפות
הפחתה הדרגתית	צמצום הדרגתי בתדירות הקריאה בסיפור
גוף ראשון/שלישי	בחירת לשון הכתיבה בהתאם לגיל ולהעדפת הקורא
פרטיות	כתיבה בכינוי בלבד, בלי שם מלא או פרטים מזהים

1 חלק א' – פרק 1 • מהו סיפור חברתי – הבנת המושג

הקיפו את התשובה הנכונה.

1. מה הסיפור החברתי בא לעשות?

א) ללמד חוקי התנהגות נוקשים שיש לציית להם ב) להסביר מצב מסוים ולהרגיע את הקורא/ת

ג) להעניש על התנהגות לא רצויה ד) לבדוק את אוצר המילים של הקורא/ת

2. מי 'מספר' את הסיפור?

א) מנקודת המבט של הקורא/ת עצמו/ה ב) מנקודת המבט של מורה בלבד

ג) מנקודת המבט של דמות בדיונית רחוקה ד) מנקודת המבט של הורה בלבד

3. מה שלושת החלקים של התוכן בסיפור?

א) מה קורה, מה אחרים חושבים ומרגישים, ומה אפשר לנסות לעשות ב) כללי משמעת, ציונים ולוח זמנים

ג) שמות של כל הילדים בכיתה ד) תקנון בית הספר המלא

4. אילו פרטים אסור לכתוב בסיפור?

א) כינוי או שם פרטי ב) שם מלא, בית ספר, כתובת או פרטים רפואיים ג) תיאור של מצב יומיומי

ד) תמונה של דמות קבועה

5. איפה שומרים את הסיפור שבונים?

א) נשלח אוטומטית לבית הספר ב) נשמר רק בדפדפן ולא נשלח לשרת

ג) נשמר אצל כל המשתמשים באתר ד) מתפרסם ברשת באופן גלוי

2 חלק ב' – פרק 1 • מהו סיפור חברתי – השלמת משפטים

השלימו את המילה החסרה.

1. סיפור חברתי לא "מלמד _____ " אלא מסביר ומרגיע.

2. כדי לשמור על פרטיות, כותבים בסיפור רק כינוי או _____ (או "אני").

3. בכתיבת סיפור חברתי מומלץ לבחור _____ אחד בלבד לכל סיפור, ולא מצב כללי וגדול.

4. האיזון הרצוי בסיפור הוא הרבה תיאור, נקודת מבט וחיזוק – ומעט _____ .

3 חלק ג' – פרק 1 • מהו סיפור חברתי – הבנה והעמקה

כתבו תשובה מלאה במשפטים שלמים.

1. הסבירו במילים שלכם מדוע סיפור חברתי נועד "להרגיע" ולא רק "ללמד חוקים".

2. תנו דוגמה לפרט אישי שאסור לכלול בסיפור חברתי, ונמקו מדוע חשוב להשמיט אותו.

3. כתבו משפט קצר אחד שיכול להופיע בסיפור חברתי על מצב של המתנה בתור, מנקודת המבט של הקורא/ת.

4. הסבירו מדוע חשוב לשמור על איזון בין תיאור הרגשות לבין עצות לפעולה, ולא להרבות בהנחיות.

4 חלק ד' – פרק 2 • איזון, נקודת מבט וגוף הדיבור – היכרות עם המושגים

הקיפו את התשובה הנכונה.

1. מה עיקר הסיפור החברתי?

א) תיאור של המצב ונקודת מבט ב) רשימת חוקי התנהגות קבועה ג) הוראות מפורשות מהמורה

ד) עונשים ותוצאות אפשריות

5 חלק ה' – פרק 2 • איזון, נקודת מבט וגוף הדיבור – תרגול נוסף

סמנו ✔ נכון או ✘ לא נכון.

#	משפט	✔ נכון	✘ לא נכון
1	בסיפור חברתי רצוי שרוב המשפטים יהיו הנחיות מפורשות של מה לעשות.	☐	☐
2	אפשר לכתוב סיפור חברתי בגוף ראשון או בגוף שלישי, בהתאם לקורא או לקוראת.	☐	☐

6 חלק ו׳ – פרק 2 • איזון, נקודת מבט וגוף הדיבור – השלמה

השלימו את המילה החסרה.

1. משפט שמתאר מה קורה במצב, מה רואים ושומעים, נקרא משפט _____

7 חלק ז׳ – פרק 2 • איזון, נקודת מבט וגוף הדיבור – זיהוי והתאמה

התאימו: כתבו ליד כל מספר את האות המתאימה מהעמודה השמאלית.

1. האזעקה היא צליל חזק וארוך	___	**א.** משפט הכוונה
2. אני יכול לכסות את האוזניים	___	**ב.** משפט הכוונה
3. ילדים רבים בכיתה מרגישים לחץ בבוקר	___	**ג.** משפט תיאור
4. אפשר לנסות לנשום לאט שלוש פעמים	___	**ד.** משפט תיאור
5. התור למזנון יכול להיות ארוך בהפסקה	___	**ה.** משפט תיאור

8 חלק ח׳ – פרק 3 • מסלולים והתאמה אישית – היכרות עם המסלולים

הקיפו את התשובה הנכונה.

1. כמה מסלולים יש?

א) 3 ב) 6 ג) 9 ד) 12

2. מה קובע את המסלול?

א) שכבת גיל וצורך (רגיל / חנ״מ / עולים חדשים) ב) מגדר ואורך הסיפור ג) צבע הדמות וסוג הכיסא

ד) שפה וגודל הדף

3. כמה שפות יש במילון?

א) 3 ב) 4 ג) 6 ד) 8

9 חלק ט׳ – פרק 3 • מסלולים והתאמה אישית – בודקים את הפרטים

סמנו ✔ נכון או ✘ לא נכון.

#	משפט	✔ נכון	✘ לא נכון
1	במסלולי חנ״מ הסיפור בנוי בדרך כלל ממשפט קצר אחד בכל עמוד, עם תמונה גדולה	☐	☐
2	במסלול עולים חדשים אין מילון, אלא רק עברית פשוטה בלי שום עזר נוסף	☐	☐

10 חלק י׳ – פרק 3 • מסלולים והתאמה אישית – משלימים ומתאימים

השלימו את המילה החסרה.

1. במסלול _____ התמונה מופיעה מעל הטקסט, והאותיות גדולות במיוחד כדי להקל על הקריאה

2. במסלולי _____ רמת הניקוד נקבעת לפי בחירה, בניגוד למסלולי יסודי שבהם הניקוד תמיד מלא

11 חלק י״א – פרק 3 • מסלולים והתאמה אישית – מתאימים מסלול לתכונה

התאימו: כתבו ליד כל מספר את האות המתאימה מהעמודה השמאלית.

1. יסודי · רגיל	___	**א.** משפט אחד, 5 עמודים, אותיות גדולות והקראה
2. יסודי · חנ״מ	___	**ב.** עברית פשוטה, שפה בוגרת והרבה מקום לכתיבה עצמית
3. חט״ב · עולים חדשים	___	**ג.** שפה בוגרת, אין טיימרים, אפשר לערוך כמו תסריט אישי
4. תיכון · חנ״מ	___	**ד.** ניקוד מלא, 6–8 עמודים, עריכה ובדיקת איזון
5. תיכון · עולים חדשים	___	**ה.** עברית פשוטה ומילון בלחיצה ב-6 שפות

12 חלק י״ב – פרק 4 • בניית סיפור צעד אחר צעד – שלבי הבנייה (זיהוי)

הקיפו את התשובה הנכונה.

1. כמה שלבים בונים את הסיפור?

(א) שלושה (ב) ארבעה (ג) חמישה (ד) שישה

2. מה קורה בשלב הראשון?

(א) בוחרים צבע חולצה לדמות (ב) בוחרים מצב מתוך רשימה או כותבים במילים חופשיות

(ג) בוחרים גודל אותיות (ד) בוחרים שפת מילון

3. מה לא נבחר כשבונים את הדמות?

(א) צבע עור ושיער (ב) סוג כיסא גלגלים (ג) כיסוי ראש (ד) בדיקת איזון בין תיאור לחיזוק

13 חלק י״ג – פרק 4 • בניית סיפור צעד אחר צעד – נכון/לא נכון והשלמה

סמנו ✔ נכון או ✘ לא נכון.

#	משפט	✔ נכון	✘ לא נכון
1	בשלב "מתאימים לקורא/ת" בוחרים גם לשון פנייה – זכר, נקבה או ניטרלי	☐	☐
2	בשלב "שפה ואורך" אי אפשר לשנות את מספר העמודים, רק את הניקוד	☐	☐

#	משפט	✔ נכון	✘ לא נכון
3	בשלב האחרון אפשר לשמוע הקראה בקול ולבדוק את האיזון בסיפור לפני ההדפסה	☐	☐

14 חלק י"ד – פרק 4 • בניית סיפור צעד אחר צעד – התאמה בין שלבים לפעולות

התאימו: כתבו ליד כל מספר את האות המתאימה מהעמודה השמאלית.

1. בוחרים מצב	____	**א.** קובעים כינוי, גיל ולשון פנייה
2. מתאימים לקורא/ת	____	**ב.** קובעים ניקוד, אורך משפטים ומספר עמודים
3. שפה ואורך	____	**ג.** בוחרים מתוך רשימה או כותבים במילים שלכם
4. בונים דמות	____	**ד.** בודקים איזון ומדפיסים כחוברת
5. קוראים, עורכים, מדפיסים	____	**ה.** בוחרים צבע עור, שיער ומשקפיים

15 חלק ט"ו – פרק 4 • בניית סיפור צעד אחר צעד – השלמת משפטים

השלימו את המילה החסרה.

1. בשלב האחרון אפשר להדפיס את הסיפור כחוברת בגודל A4 או _____

2. בשלב בניית הדמות אפשר לבחור, בין השאר, צבע _____ וכיסוי ראש

3. לפני ההדפסה חשוב לבדוק _____ בין התיאור ברוב הסיפור לבין המשפטים של "מה אפשר לנסות"

16 חלק ט"ז – פרק 5 • נושאי הסיפורים בחיי היומיום – הכרת הנושאים

הקיפו את התשובה הנכונה.

1. מה זו אזעקה לפי הסיפור?

(א) צליל קצר ושקט (ב) צליל חזק וארוך שאומר ללכת למרחב המוגן (ג) שיר שמושמע בבוקר

(ד) אות לסיום שיעור

2. מתי כדאי לקרוא על תורים?

(א) אחרי ההפסקה (ב) לפני ההפסקה (ג) בזמן המבחן (ד) בסוף היום

3. לאיזו קטגוריה שייך הסיפור על הפסד במשחק?

(א) בית הספר (ב) רגשות וויסות (ג) שינויים (ד) חגים

17 חלק י"ז – פרק 5 • נושאי הסיפורים בחיי היומיום – בדיקת ידע

סמנו ✔ נכון או ✘ לא נכון.

#	משפט	✔ נכון	✘ לא נכון
1	מומלץ לקרוא את הסיפור 'כשיש אזעקה' דווקא ביום רגיל ושקט, לא דווקא בזמן אזעקה אמיתית	☐	☐
2	לכל נושא בספריית הסיפורים יש דף תרגול נפרד משלו	☐	☐

18 חלק י״ח – פרק 5 • נושאי הסיפורים בחיי היומיום – התאמת נושאים

התאימו: כתבו ליד כל מספר את האות המתאימה מהעמודה השמאלית.

1. כשיש אזעקה	____	**א.** בית הספר
2. מורה מחליף או מחליפה	____	**ב.** בטיחות ורגיעה
3. מחכים בתור	____	**ג.** חברים
4. כשמפסידים במשחק	____	**ד.** שינויים
5. מצטרפים למשחק	____	**ה.** רגשות וויסות

19 חלק י״ט – פרק 5 • נושאי הסיפורים בחיי היומיום – השלמת משפטים

השלימו את המילה החסרה.

1. לפני טיול שנתי כדאי לקרוא את הסיפור כמה _____ מראש

2. בסיפור 'כשמפסידים במשחק' מומלץ לתרגל משפט קבוע ל _____ המשחק

20 חלק כ׳ – פרק 6 • קריאה משותפת והפחתה הדרגתית – הבנה בסיסית

סמנו ✔ נכון או ✘ לא נכון.

#	משפט	✔ נכון	✘ לא נכון
1	מומלץ לקרוא את הסיפור החברתי ברגע רגוע ולא כעונש	☐	☐
2	הזמן הכי טוב לקרוא את הסיפור הוא באמצע התפרצות רגשית, כדי להרגיע מיד	☐	☐
3	בזמן הקריאה המשותפת כדאי לתת לקורא/ת להפוך את הדף בעצמו/ה	☐	☐
4	המטרה של הסיפור החברתי היא שהקורא/ת ישנן אותו בעל פה כמו למבחן	☐	☐

כרטיס יציאה

מהי מטרת הסיפור החברתי ובמה הוא שונה מרשימת חוקים?

כיצד שומרים על איזון נכון בין תיאור לבין הכוונה בסיפור?

מה ההבדל בין מסלול רגיל, חנ״מ ועולים חדשים?

איך הרגשתי בשיעור? 😀 🙂 😐 ☹️